

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/22/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114229841
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:1114229841.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka, v spore žalobcu A.L.K. Humenné, spol. s r.o., so sídlom Štefánikova 22, Humenné, zastúpeného JUDr. Jánom Spišákom, advokátom, so sídlom Idanská 17, P.O. BOX 67, Košice proti žalovanému Slovenskému pozemkovému fondu, Búdková 36, Bratislava, zastúpenému Advokátskou kanceláriou ECKER - KÁN & PARTNERS, s.r.o., so sídlom Námestie Martina Benku 9, Bratislava, o zaplatenie 434.414,35 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo dňa 14.7.2016 č. k. 15C/35/2015-339 jednohlasne taktó

rozhodol:

Zrušuje rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 434.414,35 eur s prísl., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania.

2. V dôvodoch rozhodnutia súd prvej inštancie poukázal na to, že predmetom konania je náhrada škody, ktorá vznikla žalobcovi v dôsledku konania žalovaného v rokoch 2010 až 2012. Žalovaný nerešpektoval platný nájomný vzťah so žalobcom a prenajal poľnohospodárske pozemky tretej osobe. Preto žalobca nemohol obrobiť celú ním pôvodne prenajatú a deklarovанú výmeru nielen v rokoch 2010 a 2011. Za tieto roky nezískal požadované podpory od Pôdohospodárskej platobnej agentúry, a to jednotnú priamu platbu na plochu, ako ani vyrovnací príspevok pre znevýhodnené oblasti, pričom z titulu tzv. naddeklarácie výmery pozemkov v pôvodných žiadostiach žalobcu za predchádzajúce roky bol žalobca na tieto roky vylúčený z ich poskytovania. K čiastočnému plneniu v prospech žalobcu došlo až za rok 2012. Okrem toho v prípade, ak by požadované podpory boli poskytnuté, mohol žalobca obhospodáriť viac pôdy a prípadne by mohol dosiahnuť aj zisk, vznikla mu tak škoda a stalo sa tak v dôsledku konania žalovaného, ktorý v rozpore s platnou nájomnou zmluvou uzatvoril ďalšie nájomné zmluvy s iným subjektom. Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania, podľa súdu prvej inštancie nie je táto námietka dôvodná, lebo až právoplatnosťou rozsudkov vydaných v konaní Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/61/2007 sa žalobca dozvedel o tom, kto za škodu zodpovedá. Súd prvej inštancie rozhodol o príslušenstve pohľadávky a o trovách konania strán sporu podľa § 255 C.s.p..

3. Proti tomuto rozsudku, okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti, podal včas odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba bola zamietnutá a uplatnil si nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie ohľadom posúdenia otázky premlčania žiadaných nárokov a má za to, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie zdôvodnil nedostatočne. Ustálená rozhodovacia prax už v minulosti vyriešila otázku momentu, kedy sa poškodený dozvedel o vzniku škody. Poukázal na viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu SR a ČR, má za to, že z citovanej judikatúry je zrejmé, že vedomosť o tom, kto za škodu zodpovedá v zmysle §

106 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa chápe ako okamih, kedy poškodený zistí skutkové okolnosti postačujúce na to, aby si urobil dostatočný úsudok o tom, ktorý subjekt za škodu zodpovedá. Nemusi sa jednať o nespochybniteľnú istotu a v žiadnom prípade zistenie týchto skutkových okolností nemožno bez ďalšieho spájať s právoplatnosťou určitého súdneho rozhodnutia. Nielen žalobca nenamietal ustálenú rozhodovaciu prax súdov vo vzťahu k začatiu plynutia premlčacej doby, ale súd prvej inštancie bez odôvodnenia iba prevzal názor žalobcu, pričom je nepochybné, že súd sa oboznámil s ustálenou rozhodovacou praxou podľa bodu 7 tohto rozsudku. Súd prvej inštancie venoval námietke premlčania uplatnenej žalovaným už pri prvom úkone a následne počas celého konania dve vety, čo je nepostačujúce a v rozpore so zákonnými požiadavkami na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. V otázke premlčania tak došlo zo strany súdu prvej inštancie k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, v rámci nedostatočnosti odôvodnenia bola zároveň žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom a rozsudok trpí vadou, ktorú je nevyhnutné odstrániť. Zdôrazňuje, že žalobca najneskôr v roku 2007 mal vedomosť o „druhej“ nájomnej zmluve, ktorú mal žalovaný uzatvoriť k pozemkom, ktoré mal mať žalobca v nájme na základe zmluvy z 24.10.2003 a zároveň v tom istom čase preukázateľne konštatoval, že z dôvodu takéhoto duplicitného nájmu neobdržal dotácie. Pri takomto chápaní skutkového stavu absolútne nie je možné pripustiť, že by na strane žalobcu mohla až do právoplatnosti rozsudku súdu v inom konaní existovať neistota pri určení zodpovedného subjektu vo vzťahu k nároku na náhradu škody, ktorú si uplatňuje v tomto konaní. Žalobca mal v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe konkrétnu informáciu o zodpovednom subjekte, avšak zjavne vykonaním tohto dôkazu dospel súd prvej inštancie k nesprávnym skutkovým zisteniam. Pokiaľ ide o základ nároku žalobcu, ak sa poukazuje na predchádzajúce rozhodnutie súdu ohľadom určenia, že existovala nájomná zmluva aj do roku 2009, predmetom tohto konania je nárok žalobcu na náhradu škody za roky 2010 až 2012. V tejto súvislosti tu neexistuje rozhodnutie, ktoré by určilo, že nájomný vzťah založený medzi stranami sporu trval aj po 1.1.2010. Rovnako žalobca nepreukázal, že by po 1.1.2010 mala spoločnosť O.-S., spol. s r.o., uzatvorenú nájomnú zmluvu na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto sporu. Žalovaný uzatvoril právny vzťah s menovanou spoločnosťou na dobu nájmu od 1.1.2005 do 31.12.2009. Nebolo tak preukázané, že v čase, za ktorý požaduje žalobca náhradu škody, a teda za roky 2010 až 2012 existoval iný subjekt, ktorý by mal v nájme rovnaké nehnuteľnosti, od ktorých si žalobca uplatňoval nároky voči G., a teda, že by vôbec mohla nastať možnosť, kedy by žalobcovi z dôvodu akejsi naddeklarácie neboli poskytnuté požadované príspevky. Súd prvej inštancie neuviedol, na základe akej skutočnosti dospel k záveru, že nájomná zmluva na nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania s treťou osobou stále trvala alebo bola uzatvorená. Ak by aj žalovaný pripustil porušenie právnej povinnosti ako nespochybniteľný predpoklad vzniku nároku náhradu škody, takéto porušenia právnej povinnosti trvali maximálne do 31.12.2009 a v tomto konaní nebolo preukázané nič iné. Základ nároku tak nemôže byť daný. Pokiaľ je ďalej súd prvej inštancie toho názoru, že uplynutím dňa 31.12.2009 došlo automaticky k predĺženiu platnosti nájomnej zmluvy z 24.10.2003, mal súd prvej inštancie použiť právny predpis v znení účinnom k 31.12.2009. V ďalšom poukazuje na znenie § 12 ods. 1 zákona č. 504/2003 Zb. v znení účinnom od 1.11.2009 s tým, že pozemky, ktoré žalobca užíval na základe pôvodnej nájomnej zmluvy sú pozemkami, s ktorými žalovaný v zmysle tohto nového znenia § 12 ods. 1 nakladá podľa osobitného predpisu. Nie je tak možné dovodiť automatické obnovenie tejto nájomnej zmluvy. Nesúhlasí tiež s rozsahom žiadaného nároku žalobcu, keď pokiaľ ide o výšku škody na výmere deklarovanej žalobcom, súd prvej inštancie rozdelil na 317,65 ha prenajatých od žalovaného v kat. úz. E. a D., na 211,02 ha prenajatých od žalovaného kat. úz. M., na 63,76 ha prenajatých od iných vlastníkov. Žalobca nebol schopný doložiť doklady, z ktorých by ním uplatnená výmera vyplývala pre priznanie tohto nároku. Výrok právoplatného rozhodnutia OS Humenné sp. zn. 17C/61/2007 uvádza odlišné výmery v zmysle nájomnej zmluvy než sú tie výmery, ktoré súd prvej inštancie v zhode so žalobcom použil pre výpočet žiadanej náhrady škody. Súd prvej inštancie teda ohľadom deklarovanej výmery dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, ale k priznanej výmere je toto rozhodnutie aj celkom nepreskúmateľné. Žalovaný poukazuje ďalej na čl. 58 Nariadenia komisie ES č. 1122/2009, z ktorého vyplýva, že až pri naddeklarácii väčšej ako 50 % sa poľnohospodár vylučuje z prijímania pomoci, avšak iba vo výške rozdielu medzi deklarovanou plochou a plochou určenou podľa čl. 57 Nariadenia komisie. Žalobca nepredložil žiadne rozhodnutie G., z ktorého by vyplývala naddeklarácia v rozsahu nad 50 % a ktorá by mala spôsobiť vylúčenie žalobcu z prijímania pomoci, teda svoje tvrdenia, ktoré žalovaný namietal nijako nepreukázal. Súd prvej inštancie neuviedol rozhodnutie, na základe ktorého by mal byť podľa tvrdenia žalobcu tento vylúčený z prijímania pomoci zo strany G.. Žalobca predložil iba rozhodnutia G. z rokov 2010 až 2012, z ktorých vyplýva deklarovaná výmera v roku 2010 289,05 ha, v roku 2011 209,24 ha a v roku 2012 148 ha. Pritom sám žalobca tvrdí, že má uzavreté zmluvy na výmeru 730,38 ha. Ak teda sám žalobca deklaroval v roku 2010 obhospodarovanú výmeru 289,05 ha a dokonca

aj pri tejto výmere došlo k naddeklarácii v rozsahu 35,18 % je zrejmé, že tvrdenia žalobcu o prenajatej výmere 730,38 ha sa nezakladajú na pravde. Rovnako týmto úkonom sám žalobca deklaroval úmysle hospodáriť na ploche s výmerou 289,05 ha a akákoľvek vyššia výmera je už len hypotetická možnosť, kde sa podľa ustálenej súdnej praxe náhrada škody nepriznáva. Rovnako žalovaný poukazuje na záver každého z žalobcom predložených rozhodnutí PPA (špecifikácia platieb), kde sa v rozhodnom období zistili porušenia zo strany žalobcu, a to pokiaľ ide o porušenie dodržiavania dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienok a porušenie dodržiavania podmienok krížového plnenia. Vo vzťahu ku každému z porušení PPA uložila v príslušnom rozhodnutí žalobcovi aj sankcie vo forme krátenia platieb. Súd prvej inštancie nezohľadnil, že tieto sankcie by postihli žalobcu bez ohľadu na to, či došlo k tvrdenému porušeniu právnej povinnosti na strane žalovaného alebo nie, tzn., že uvedené sankcie by zrejme mali za následok zníženie platieb. Súd prvej inštancie teda rozsudok vo vzťahu k premlčaniu, k aktívnej legitímácii žalobcu, k základu nároku čo do právneho titulu, výmeru a výpočtu škody a príčinnej súvislosti sankcií na strane žalobcu neodôvodnil, iba prevzal ničím nepreukázané a žalovaným namietané tvrdenia žalobcu. V zmysle týchto dôvodov navrhol žalovaný podanému odvolaniu vyhovieť.

4. Žalobca navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny a uplatnil si náhradu vzniknutých trov konania. Námietky uvádzané žalovaným v odvolaní žalovaný už uvádzal v štádiu prvostupňového konania, tieto boli žalobcom v konaní popreté, žalobca k nim uviedol vlastné tvrdenia v jeho prednesoch na pojednávaniach a v písomných podaniach, na ktoré poukazuje. Podľa žalobcu tým, že ešte v roku 2008, teda rok pred uplynutím času, na ktorý bol nájom dohodnutý si žalovaný nesplnil povinnosti uložené mu v tom čase v platnom ustanovení § 12 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z., došlo k predĺženiu nájomnej zmluvy z 24.10.2003 v znení jej dodatku aj na ďalšie obdobie, s čím sa súd prvej inštancie stotožnil. Rovnako sa obnovila na dobu do 3.6.2016 aj ďalšia nájomná zmluva z 3.9.2005. Podľa žalobcu sa súd prvej inštancie vypořiadal nielen s platnosťou nájomnej zmluvy č. XXXXXXXX medzi stranami sporu v žalovaných rokoch, ale aj s výškou priznanej náhrady škody a včasnosťou uplatneného nároku. Plynutie subjektívnej premlčacej lehoty nemôže začať skôr ako plynutie objektívnej premlčacej lehoty, teda spor ako škoda vznikla, pričom žalobca sa dozvedel o tom, kto mu za škodu zodpovedá až z rozsudkov OS Humenné sp. zn. 17C/61/2007.

5. Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle zásad vyjadrených v § 379, § 380, § 381 Civilného sporového poriadku (zákon č. 160/2015 Z. z.) spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p.) a zistil, že nie sú dané podmienky pre potvrdenie ani na zmenu preskúmvanej časti rozhodnutia, ktoré je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť a zároveň súd prvej inštancie sa nezaoberal všetkými okolnosťami podstatnými pre správne rozhodnutie o veci.

6. Z vykonaného dokazovania je zatiaľ zrejmé, že žalobca je obchodnou spoločnosťou, ktorý podniká v oblasti poľnohospodárskej výroby od roku 2001. Medzi stranami sporu dňa 6.11.2003 uzatvorená nájomná zmluva č. XXXXXXXX o prenájme poľnohospodárskych pozemkov v správe a nakladaní žalovaného v kat. úz. E. a v kat. úz. D. v celkovej výmere 330,8926 ha. Táto zmluva bola uzatvorená na dobu určitú jeden rok s účinnosťou od 1.12.2004 do 31.12.2004. Príloha č. 1A k nájomnej zmluve obsahuje špecifikáciu poľnohospodárskych pozemkov v správe a nakladaní žalovaného podľa katastrálnych území užívaných žalobcom ako nájomcom a výpočet nájomného pre rok 2004. Podľa obsahu tejto prílohy k nájomnej zmluve, celková výmera poľnohospodárskych pozemkov užívaných žalobcom bola stanovená rozsahom 573,6972 ha, z toho prenájom vlastnícky doloženej pôdy 242,8046 ha a prenájom od žalovaného predstavoval rozsah 330,8926 ha. Strany sporu uzatvorili dňa 15.11.2004 Dodatok č. 1 k tejto nájomnej zmluve s tým, že predmetom dodatku bola úprava výšky ročného nájomného pre rok 2004 a podľa článku III. Dodatku č. 1 je zrejmé, že zmluvné strany sa dohodli, že na predmet nájmu uzatvoria novú nájomnú zmluvu s platnosťou od 1.1.2005 a uzatvorením novej nájomnej zmluvy skočí platnosť pôvodnej nájomnej zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 6.11.2003, vrátane jej dodatkov.

7. Rozsudkom Okresného súdu Humenné zo dňa 4.3.2011 č. k. 17C/61/2007-519 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 21.2.2012 č. k. 6Co/97/2011-569 bolo určené, že medzi žalobcom a žalovaným existoval od 1.1.2005 nájomný vzťah na prenájom poľnohospodárskych pozemkov v správe a nakladaní žalovaného v kat. úz. E. a kat. úz. D. na základe a v rozsahu nájomnej zmluvy č. XXXXXXXX v znení Dodatku č. 1 zo dňa 15.1.2004, ktorá je platná a účinná na 5 rokov, za rok 2005 vo výmere 200,5826 ha v kat. úz. E. a 58,9305 ha v kat. úz. D., za rok 2006 vo výmere 244,7131 ha v kat. úz.

E. a 58,9305 ha v kat. úz. D., za rok 2007 vo výmere 156,3215 ha v kat. úz. E. a 58,9305 ha v kat. úz. D., v roku 2008 vo výmere 153,2304 ha v kat. úz. E. a 58,9305 ha v kat. úz. D. a za rok 2009 vo výmere 152,4265 ha v kat. úz. E. a 58,9305 ha v kat. úz. D.. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 27.2.2012.

8. Súd v spomínanom konaní nezistili, že by sa v zmysle zmluvy (Dodatku č. 1) predložila žalobcovi nová nájomná zmluva alebo že by nájomný vzťah bol ukončený niektorým zo zákonných spôsobov zániku nájmu. Žalobca mohol očakávať kontraktačnú aktivitu žalovaného a pritom bol chránený dojednaním o trvaní nájomného vzťahu až do uzatvorenia „novej zmluvy“.

9. V konaní Okresného súdu Humenné sp. zn. 17C/61/2007 teda bolo konštatované, že medzi stranami sporu od 1.1.2005 existoval nájomný vzťah na prenájom poľnohospodárskych pozemkov v správe a nakladaní žalovaného v kat. úz. E. a kat. úz. D. v rozsahu nájomnej zmluvy z 24.10.2003 v spojení s jej Dodatkom č. 1 z 15.11.2004, ktorá je platná a účinná na 5 rokov vo výmerách za jednotlivé roky uvedených vo výrokovej časti rozsudku.

10. Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z. v znení platnom k 31.8.2009, ako aj s účinnosťou od 1.11.2009, pozemok sa nájomcovi na poľnohospodárske účely pri prevádzkovaní podniku prenajíma najmenej na 5 rokov. Ak zmluva o nájme pozemku na poľnohospodárske účely je uzavretá na určitý čas, čas nájmu je najviac 15 rokov.

11. Z rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé ako sa vypořiadal s argumentáciou žalovaného pokiaľ ide o obdobie ďalšieho trvania nájomno-právneho vzťahu medzi stranami sporu v období rokov 2010 až 2012, ktoré je predmetom konania, a to aj v nadväznosti na zmenu úpravy § 12 ods. 1 citovaného zákona s účinnosťou od 1.11.2009 (zákon č. 396/2009 Z.z.). Ak súd prvej inštancie poukazuje na znenie § 24 ods. 1 zákona č. 504/2003 Z. z. v pôvodnom znení, ide o všeobecné prechodné ustanovenie vychádzajúce zo zásady nepravej spätnej pôsobnosti. V súvislosti s nadobudnutím účinnosti daného právneho predpisu od 1.1.2004 z dôvodu ochrany nadobudnutých práv nie je prípustné, aby sa podľa nových ustanovení posudzoval vznik právnych vzťahov, ktoré vznikli za doterajšieho práva.

12. Podľa § 415 Občianskeho zákonníka, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

13. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

14. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie. Porušenie právnej povinnosti spočíva v existencii takeého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Úkon je protiprávny vtedy, ak v súvislosti s ním došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných noriem, ktoré škodca mal zachovávať, zo zmlúv alebo z iných právnych úkonov.

15. Škodou je ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Skutočnou škodou je zmenšenie majetku poškodeného, príp. náklady potrebné na to, aby sa dosiahol predchádzajúci stav. Príčinná súvislosť ako jedna zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku, ktorý musí byť bezprostredný (priamy). Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Pokiaľ ide o zavinenie, toto môže byť úmyselné alebo nedbanlivostné a má charakter subjektívny.

16. Rozsah škody pre tvrdené nerešpektovanie nájomných vzťahov v danom období žalobca kvantifikoval v závislosti od celkovej výmery pôvodne prenajatej poľnohospodárskej pôdy v rozsahu 592,43 ha v kat. úz. E. a kat. úz. D. nielen od žalovaného, ale aj ďalších vlastníkov a zo sadzieb jednotnej priamej platby a vyrovnacieho príspevku za toto obdobie s tým, že tieto sadzby sú

stanovené Oznámením Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR pre rok 2010, 2011, 2012 a rozhodnutiami Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

17. Zo žalobcom predložených rozhodnutí (č.l. 227 a nasl.) nie je zrejmé (za predpokladu, že medzi stranami sporu v rozhodnom období existoval nájomný vzťah a pre protiprávne konanie žalovaného, resp. jeho opomenutie nebol realizovaný), na základe čoho súd prvej inštancie pri určovaní výšky škody akceptoval celkovú výmeru poľnohospodárskej pôdy žalobcom vyjadrenú 592,43 ha, keď podľa spomínaného právoplatného rozhodnutia súdu vydaného v konaní OS Humenné sp. zn. 17C/61/2007 bol rozsah nájmu poľnohospodárskej pôdy vo vzťahu k žalovanému stanovený v nižšom rozsahu. Súd prvej inštancie ďalej neskúmal a nevyhodnotil to, či a z akých dôvodov nepriznanie podpory formou jednotnej platby za plochu a vyrovnacieho príspevku Pôdohospodárkou platobnou agentúrou so sídlom v Bratislave zo dňa 11.5.2010, 16.5.2011 a 14.5.2012 súvisí s neakceptovaním nájomného vzťahu zo strany žalovaného. Žalovaný ďalej v konaní zdôrazňoval, že pôda prenajatá žalobcovi pôvodnou nájomnou zmluvou v ďalšom období rokov 2010 - 2012 inému subjektu do užívania nebola poskytnutá a namietol, že by zistená naddeklarácia pozemkov uvádzaná v rozhodnutiach Pôdohospodárskej platobnej agentúry súvisela s jeho konaním či opomenutím. Pre účely poskytnutia podpory žalobca v roku 2010 deklaroval výmeru poľnohospodárskej pôdy 289,05 ha, naddeklarácia sa týkala 75,70 ha, roku 2011 bola žalobcom deklarovaná výmera pôdy 209,24 ha, naddeklarácia predstavovala 44,01 ha a napokon v roku 2012 deklarovaná plocha žalobcom tvorila 148 ha bez zistenej naddeklarácie. Ako už bolo uvádzané, žalobca výšku škody odvodzuje od tej skutočnosti, že Pôdohospodárka platobná agentúra mu neuhradila požadované platby pre vykázanú naddeklaráciu, keďže nemohol užívať celkovú žiadanú výmeru 592,43 ha. V rokoch 2010 -2012 žalobca žiadal priznanie podpory v poľnohospodárstve za skutočne užívanú výmeru pôdy v nižšom rozsahu a zatiaľ nie je zrejmé, či zistená naddeklarácia, pre ktorú podpory Pôdohospodárkou platobnou agentúrou priznané neboli, súvisela s prenájmom žalobcom vlastnícky doloženej pôdy alebo pôdy, ktorá mala byť predmetom nájmu strán sporu.

18. Súd prvej inštancie sa napokon nedostatočne zaoberal aj uplatnenou námietkou premlčania a nevyhodnocoval argumentáciu žalovaného ohľadom posúdenia začiatku plynutia premlčacej doby určenej § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právo na náhrady škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Odvolací súd zdôrazňuje, že slová „dozvie sa o škode“ znamenajú nielen vedomosť poškodeného o protiprávnom úkone alebo udalosti, ktorou bola škoda spôsobená, ale aj o tom, že mu vznikla ujma určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyjadriť (vyčíslieť) v peniazoch, aby mohol poškodený svoj nárok na náhradu škody uplatniť na súde.

19. Štruktúra odôvodnenia rozsudku je v priamej spojitosti so základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Ak súd pri odôvodňovaní rozsudku nepostupuje spôsobom, ktorý záväzne určuje § 220 ods. 2 C.s.p., dochádza nielen k tomu, že rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov alebo pre ich nezrozumiteľnosť, ale aj k tomu, že základné právo na súdnu ochranu nie je naplnené reálnym obsahom. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvôľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami, vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodovaní o veci samej.

20. Vydaním nepreskúmateľného rozhodnutia sa strane sporu odníma možnosť v odvolacom konaní riadne brániť svoje práva a oprávnené záujmy, nakoľko je problematické zaujímať stanoviská k nezrozumiteľnému alebo nedostatočne zdôvodnenému rozhodnutiu.

21. Odvolací súd preto postupom vyplývajúcim z § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p. rozsudok zrušil v jeho napadnutej časti, a teda okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.). V ňom bude úlohou prvoinštančného súdu vyhodnotiť všetky právne významné skutočnosti majúce vplyv na posúdenie dôvodnosti žalobou uplatnených nárokov a v tejto súvislosti zaujať stanovisko k argumentácii strany žalovanej.

22. V novom rozhodnutí o veci sa rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).